

Change we can believe in!

(motto van President Barack Obama)

Dierbare vrienden,

In het voorwoord van de vorige nieuwsbrief heb ik geschreven, dat veranderingen in een land altijd mogelijk zijn. Duurzame veranderingen moeten van binnenuit komen en kunnen nooit van buitenaf opgelegd worden. Zo heb ik de verkiezingen van de huidige president van de Verenigde Staten als voorbeeld genomen. Een Afro-Amerikaan als president van de V.S. was gewoon ondenkbaar in de jaren, dat ik daar als jongeling woonde (begin jaren '60). In het artikel heb ik echter bewust geen standpunt ingenomen ten aanzien het beleid van President Barack Obama. Ten eerste omdat dit medium, deze nieuwsbrief, daarvoor niet bedoeld is en ten tweede omdat deze president zich als leider van één van de machtigste landen ter wereld nog moet bewijzen in binnen- en buitenland. De komende maanden zullen cruciaal zijn, want dan zal hij moeten laten zien of de christelijke normen en waarden een (belangrijke) plaats zullen krijgen in zijn beleid. Helaas moet ik constateren, dat de kersverse president deze waarden en normen waarschijnlijk niet zo hoog in het vaandel heeft. Op zijn eerste werkdag als president heeft hij de beperkende bepalingen ten aanzien van de subsidiëring van abortusklinieken in het buitenland teruggedraaid. Ongetwijfeld zullen wij in de komende maanden meer duidelijkheid krijgen wat betreft zijn standpunt over dit belangrijke onderwerp. Wij zullen ook meer inzicht krijgen of hij als president iets kan betekenen voor de Zuidlanden, waar de mensen voortdurend geconfronteerd worden met extreme armoede, gebrekkige gezondheidszorg, onvoldoende onderwijsfaciliteiten, uitbuiting en oorlogsgeweld. Ik ben blij dat er een Afro-Amerikaan tot president van de V.S. gekozen is, maar laten wij ons niet in een onzinnige euforie meeslepen. Wie hij is en wat hij kan betekenen voor de "minsten" moet nog blijken.

Het afgelopen jaar is voor het Missiebuero Roermond een "goed" jaar geweest. Zoals het er nu naar uitziet is het financieel resultaat hoger dan het voorgaande jaar. Dankzij uw bijdrage, hebben wij veel mensen in de Missie kunnen helpen. Hoe? In de vorige nieuwsbrief heeft u gezien welke projecten met uw gift gefinancierd zijn. Aan die lijst hebben wij nog enkele "gerealiseerde" projecten kunnen toevoegen. Mede namens het bestuur, de medewerk(st)ers en de vrijwillig(st)ers, wil ik u hiervoor van harte bedanken. Dat wij hebben kunnen helpen, is dankzij u bijdrage. Heel hartelijk bedankt!

In deze nieuwsbrief zult u in verschillende artikelen kunnen lezen wat men in de Missie van ons verwacht. Eigen projecten heeft het Missiebuero niet. Het Missiebuero Roermond participeert in lokale initiatieven die door de mensen in deze landen zelf worden gedragen. Het zijn projecten, die mensen het besef geven meer te zijn en ze niet aanzetten om steeds meer te willen hebben. Dat is de taak, die ons is toevertrouwd! Wilt u ook deze taak op u nemen? Help ons deze opdracht te vervullen!

Drs. Frank Soeterik, directeur

Voorwoord	blz. 1
Lumezieziekenhuis	blz. 2
Interview Bisschop Wiertz	blz. 3
Bisdom Lodwar en Vastenactie	blz. 6
Foto impressie werkbezoek Bisdom Lodwar	blz. 7

Colofon

Missiebuero Roermond is een kerkelijke instelling voor de ondersteuning van geloofsverkoondiging in missielanden.

Neerstraat 49, 6041 KB
Roermond
Postbus 198, 6040 AD
Roermond
T: (0475) 386880
E: info@missiebuero.nl
W: www.missiebuero.nl

ING 1045000
RABO 14.41.01.408

MISSION (MISSIE- en ONtwikkelingswerk) wordt uitgegeven door de kerkelijke stichting Missiebureau Bisdom Roermond (Missiebuero) en is een informatiebulletin over diverse missionaire activiteiten in de Missie.
Redactie:
Drs. F. Soeterik,
Mw.L. Klumpkens-Heijnders

(Donateurs van het Missiebuero Roermond ontvangen gratis deze nieuwsbrief.)

Aanbouw voor Lumezi Mission Hospital Lumezi, Zambia

Vorig jaar heeft een aantal parochies van Dekenaat Meerssen (Bisdom Roermond) in de Vastentijd heel hard gewerkt voor de uitbreiding van een afdeling voor ondervoedde baby's van het Lumezi Mission Hospital. Bijna de helft van het benodigde bedrag is in die campagne bijeen gebracht.

Dit ziekenhuis is door missionarissen vele jaren geleden opgericht. Een hele vooruitgang voor de streek, want de gezondheidszorg was zeer gebrekkig. Men heeft heel veel mensen in Lumezi Hospital kunnen helpen. Het merendeel van de patienten is arm en kan slechts weinig voor een medische behandeling betalen. Met de steun van het R.K. Bisdom van Chipata kunnen de exploitatiekosten net gedekt worden.

Lumezi ligt in het midden van Zambia in een afgelegen gebied. De (Afrikaanse-) Zusters van de O.L. vrouw van Kilimanjaro werken in de gezondheidszorg. Zo worden meerdere ziekenhuizen in Zambia, Tanzania en Kenia door de zusters gerund. De grootste gezondheidsproblemen zijn Aids, tuberculose en ziekten die te herleiden zijn tot slechte voeding.

Moeders wachten buiten met hun kroost.

Door slechte voeding is ook de kindersterfte groot. Procentueel is sterfte onder pas geboren baby's erg hoog. Vaak is dat niet nodig. Er kan wat gedaan worden aan dit probleem. De Zusters in dat ziekenhuis hebben daar oplossingen voor, maar ze hebben geen ruimte om het uit te voeren. Elke ruimte in het Lumezi ziekenhuis is al benut. Vandaar het verzoek van Zuster Hermenegilda in 2007 om daar iets aan te doen. Zij hebben ruimte nodig voor de opvang van moeders en pas geboren voor opname. Maar niet alleen dat. Zij willen ook een ruimte voor voorlichting aan aanstaande moeders. Het plan was dan ook opgevat om het gebouw uit te breiden met alle ruimten die nodig zijn om alles te realiseren, dus

Lumezi (omcirkeld), Zambia.

een ruimte met bedden, een voorlichtingsruimte, een keuken en een sanitaire voorziening. Het totale benodigde bedrag werd begroot op € 46000. Een flink bedrag dus.

Het parochieel missiecomité van de parochie H. Bartholomeus heeft een subsidie aangevraagd bij de Nationale Commissie voor Duurzame Ontwikkelings-samenwerking (NCDO) voor een verdubbeling van de bijeengebrachte gelden. Onlangs heeft de NCDO de aanvraag goedgekeurd op voorwaarde dat het ontbrekende bedrag alsnog aangevuld wordt. Op 24 december 2008 heeft de NCDO een subsidie ter grootte van € 23000 toegekend, uit het Programma Kleinschalige Plaatselijke Activiteiten (KPA). Dit programma is tot stand gekomen met financiering van de minister voor Ontwikkelingssamenwerking.

Dit is een mooi bericht, niet alleen voor de mensen die zo hard gewerkt om de mensen in Lumezi te helpen bij de uitbreiding van het ziekenhuis, maar ook voor de zusters die in het Lumezi missie ziekenhuis werken.

Er is nog € 3500 nodig om dit project tot een goed eind te brengen. Voor ons lijkt dit bedrag een niet een al te grote hindernis, maar voor de mensen in Lumezi is dit een vermogen.

Het Missieburo heeft alle steun toegezegd. De opbrengst van deze nieuwsbrief zal aangewend worden om het ontbrekende bedrag aan te vullen. U wilt toch ook de jonge moeders en de pasgeboren kinderen helpen? Alvast namens de zusters van het Lumezi Hospital: Heel hartelijk bedankt!

Mgr. Frans Wiertz praat met één van de ouderen, die door het Ewoi programma geholpen worden

Water, van levensbelang!

‘De Turkana snakken naar levenbrengend water’

Interview Mgr. Frans Wiertz n.a.v. zijn werkbezoek aan het Bisdom Lodwar

(Persdienst Bisdom Roermond)

“Als ik mijn werkbezoek in één zin zou moeten samenvatten, dan zou ik willen zeggen dat het een reis was waarbij mij duidelijk werd hoe mensen kunnen snakken naar levenbrengend water.” Dat is de eerste reactie van bisschop Frans Wiertz bij terugkomst in Roermond na zijn bezoek aan het bisdom Lodwar in Kenia, de armste streek van dit Afrikaanse land. “Terwijl de lokale bevolking – de stam van de Turkana – er alles aan doet om te overleven en de zoektocht naar bruikbaar water het dagelijks leven beheerst, getuigt ze daarnaast volop van de Blijde Boodschap. Het is de Kerk die hun letterlijk en figuurlijk levend water brengt.”

Ongeveer een jaar geleden zou bisschop Wiertz een werkbezoek brengen aan Kenia. Op uitnodiging van zijn collega-bisschop Patrick Harrington SMA wilde hij de reis aanvaarden, maar de omstandigheden waren

op dat moment in en om het reisdoel Lodwar zo onveilig, dat daar vanaf werd gezien. Maar van uitstel kwam geen afstel, want van 26 januari tot en met 8 februari ging de bisschop de situatie in het bisdom, samen met missievicaris Ton Storcken, in ogenschouw nemen.

Het bisdom Lodwar in het district Turkana in het noordwestelijk deel van Kenia is bijna twee keer zo groot als Nederland en telt 500.000 inwoners. Het grootste deel van de bevolking leeft nomadisch. Het is een hard bestaan in een streek die jaar in, jaar uit wordt geplaagd door droogte. Watergebrek en voedseltekort is een vast onderdeel van hun leven. De temperatuur is vrijwel het hele jaar door overdag zo'n 40 graden in de schaduw en 's nachts slechts enkele graden lager. “Vroeger werd deze streek van het land de hel genoemd. Het is hier elke dag een gevecht om te overleven,” zo constateerde de bisschop. “Je ziet hier overal en de hele dag mensen lopen die op zoek zijn naar water. Daar moeten ze vaak 5 of tien kilometer voor afleggen. Meer dan de helft van de bevolking heeft geen toegang tot veilig drinkwater

Vicar Ton Storcken sma bespreekt met Mgr. Patrick Harrington sma, bisschop van Lodwar het “pastoraal plan”.

Kinderen vermaken zich met zelf-gemaakt speelgoed!

en slechts een kwart kan enigszins rekenen op een bepaalde vorm van gezondheidszorg.”

Daarnaast heeft slechts één derde van alle kinderen toegang tot lager onderwijs en nog geen 1,5% tot middelbaar onderwijs. Van alle volwassenen kan meer dan de helft niet lezen of schrijven, onder de vrouwen zelfs 80%. En meer dan 94% van de mensen heeft geen werk.

Het diocees Lodwar dat in 1978 werd opgericht, telt 16 parochies en ruim 300 buitenstaties. Van

Een kleuterschool van het "Nutritional Rehabilitation" Programma.

daaruit worden de ongeveer 40.000 katholieken bediend. Dit door 40 priesters waarbij ook voor de 70 mannelijke en vrouwelijk religieuzen een belangrijke rol is weggelegd alsmede voor de 80 fulltime en 50 parttime catechisten. Hen ontmoeten vond de bisschop één van de meest ontroerende momenten. “Mensen uit alle delen van de wereld die hier samen staan voor hetzelfde werk: het brengen van het Levende Water. Zien dat ook dat onze Wereldkerk is! Soms denk je dan: waar maken we ons in Europa toch druk om, hier gaat het om echt wezenlijke zaken.” Aan één van de missionarissen stelde de bisschop de vraag hoe hij zijn onbegonnen lijkend werk begonnen was. “Met water, elektriciteit en internet, zei hij, en vertelde vervolgens dat hij een terrein vrijgemaakt had met wat heggen eromheen als afzetting en daar werden wat gebouwtjes op geplaatst met voorzieningen voor onderwijs en hygiëne. Net als een klooster in de middeleeuwen. En de nomaden vestigen zich er in

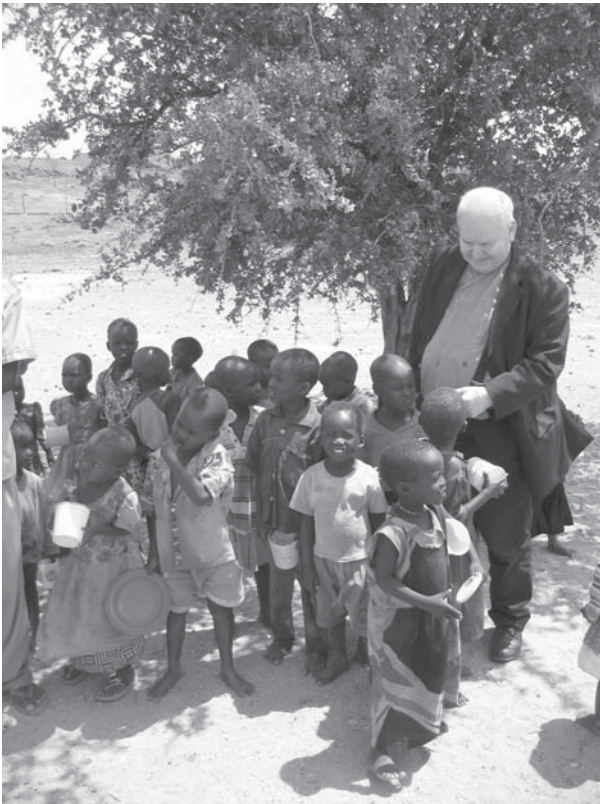

Mgr. Wiertz kijkt toe, hoe de kinderen op hun lunch wachten.

tentjes rondom heen. Er zijn geen verharde wegen en een winkel of ‘hotel’ is opgetrokken uit golfplaten en karton. Veel kerkjes en scholen bestaan vaak uit niet meer dan een afzetting van takken en een boom in het midden als beschutting tegen de zon.”

Het bisdom houdt zich behalve met religieuze zaken, vooral ook bezig met de ontwikkeling van de streek ten behoeve van de mensen die er wonen. “Zaken van sociaal-economische aard, zoals het aanleggen van waterdammen en irrigatie. Zelfs zonnepanelen zijn van levensbelang. Deze brengen bijvoorbeeld een elektrische motor op gang die water naar boven kan pompen. En natuurlijk is ook het onderwijs van belang.

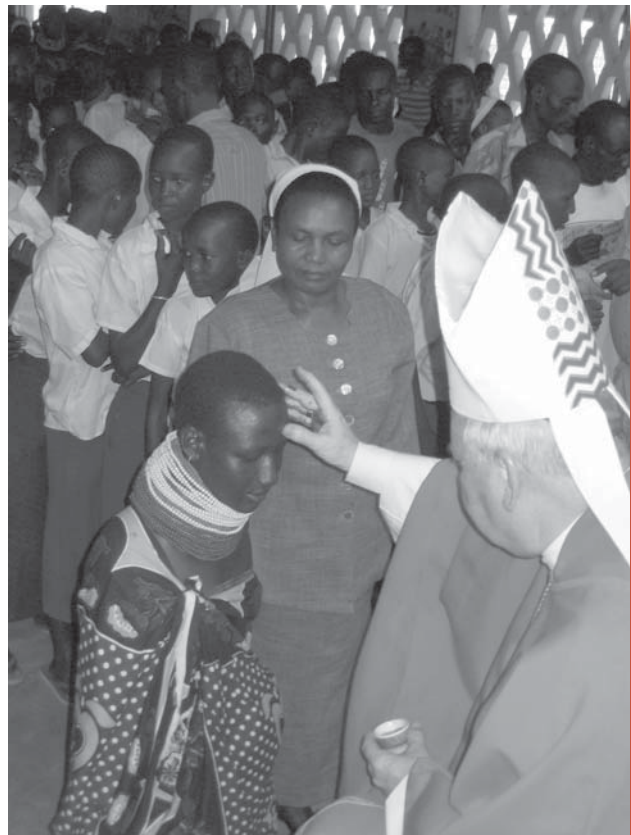
Op de schooltjes met vaak zo'n paar honderd kinderen die vooral komen omdat ze er twee keer per dag eten en drinken krijgen, leren de kinderen lezen en schrijven. De gevorderden leren metselen, houtbewerken, timmeren en andere vakmanschappen. Kortom: in alle sectoren is er een belangrijke rol weggelegd voor de Kerk."

De kleuters vinden het toch heel bijzonder bezoek te krijgen uit Nederland!

De kinderen blijven meestal overigens niet lang op school. Het blijven immers nomaden. De grotere kinderen worden dan de herders van de geiten. Deze beesten zijn heel belangrijk voor de Turkana. "Er is zelfs een hele stammenstrijd door ontstaan, waarover nu vredesbesprekingen worden gevoerd", zo vervolgt de bisschop, "Vooral de jonge mensen zijn heel gevoelig voor de oorlogsstrijd. In december zijn er nog negentien gesneuveld in de strijd. Ik heb tijdens mijn reis een viering gedaan waarbij ik honderden jongeren het sacrament van het H. Vormsel heb toegediend. Tijdens die viering heeft één van de mannen van de vijandelijke stam een gebed voor de vrede uitgesproken. Dat was erg mooi."

Mgr. Wiertz kreeg zelf tijdens de viering ook twee geiten als geschenk. "Dat beetje wat ze hebben, geven ze ook nog eens weg, als teken van gastvrijheid en hartelijkheid. Natuurlijk heb ik die geiten niet zelf gehouden, maar afgegeven aan een zuster die zwervjongeren opvangt." De ontvangst was overal erg hartelijk. Zo stonden ze

Toediening van het H. Vormsel.

De collecte in "natura"!

Eén van de twee geiten die de bisschop kado heeft gekregen.

op één plek soms al uren van tevoren te zingen en te dansen, omdat ze niet wisten hoe laat ik zou arriveren. Tijdstippen afspreken is gezien de slechte infrastructuur immers niet te doen. De zang was in het Turkaans. Ik verstond daar niks van. Navraag leerde mij, dat ze teksten zongen als 'Geef ons meer missionarissen' en 'De paus is onze baas'."

Indrukwekkend vond de bisschop de bezoeken aan de rieten huisjes van de alleenstaande mannen en vrouwen. "Omdat de Turkana nomaden zijn, worden de familieleden door hen achtergelaten in de woestijn, wanneer deze niet mee verder kunnen trekken. Vanuit de Kerk zijn er nu mensen opgeleid die speciaal met deze verstotenen omgaan."

De Turkana leven om te overleven. "In een hut met wat vuur buiten en hun bezigheid is behalve eten en slapen, zoeken naar water. Het is uiterst primitief en ik bedacht me dat die Ethiopische mens van duizenden jaren geleden die ze laatst gevonden hebben, niet veel anders zal hebben geleefd. De tijd lijkt hier millennialang te hebben stilgestaan. En tóch zijn de mensen zeer vrolijk, gelukkig en voorbeeldig gelovig. Via de Kerk worden zij daar een extra handje bij geholpen. Het is dan ook niet zo verwonderlijk dat het bisdom door de bevolking gewaardeerd wordt als een geloofwaardige instelling waarop gerekend kan worden. De Kerk heeft er een initiërende, moedgevende taak. Letterlijk en figuurlijk de bringer van Levend Water," zo eindigt mgr. Wiertz zijn verhaal.

Verslag: Gijsbrecht Dieteren
Foto's: Emile Ramakers

Het Pastoraal Plan van het Bisdom Lodwar, één van de centrale projecten in de Vastenactie

Mgr. Frans Wiertz, Vicaris Ton Storcken sma en Emile Ramakers hebben bijna twee weken lang kunnen ervaren onder welke omstandigheden de mensen leven in noordwest Kenia (Bisdom Lodwar). In het interview van Bisschop Wiertz heeft u kunnen lezen dat "in alle sectoren een belangrijke rol is weggelegd voor de Kerk".

Mgr. Patrick Harrington sma, de bisschop van Lodwar, heeft in het 'Pastoraal Plan van het Bisdom Lodwar 2008-2010 deze verantwoordelijkheid uitvoerig beschreven. Hierin heeft hij niet alleen de uitgangspunten aangegeven maar ook de kaders waarbinnen alle activiteiten dienen te vallen. Hij heeft concrete doelen gesteld en oplossingen aangedragen, die het bisdom samen met de lokale bevolking heeft ontwikkeld.

Vorming, educatie, eigen verantwoordelijkheid, dialoog en samenwerking staan centraal in het Pastoraal Plan. Activiteiten moeten door iedereen gedragen worden, want alleen dan is er sprake van een duurzame oplossing van een probleem.

Een aantal onderdelen van het Pastoraal Plan wordt wederom uit de opbrengsten van de campagne Vastenactie 2009 gesteund. *Een uitvoerige beschrijving van de projecten kunt u vinden op onze website: www.missiebuero.nl.*

De delegatie uit Roermond heeft een aantal van deze projecten bezocht, die men met de campagneopbrengsten van vorig jaar heeft kunnen realiseren. In maart zal Fr. Manolo Hernandez, de econoom van het Bisdom Lodwar naar het Missiebuero komen. Hij zal de eindverslagen van de verschillende projecten meenemen. In de komende nieuwsbrief zullen deze rapporten gepubliceerd worden. Vanzelfsprekend kunt u de verslagen ook op website van het Missiebuero vinden!

Op de volgende pagina's vindt u een korte foto impressie van het werkbezoek van Bisschop Wiertz en Vicaris Storcken. Wij willen langs deze weg Emile Ramakers heel hartelijk bedanken voor de mooie foto's, die hij ons ter beschikking heeft gesteld. Vaak zegt een foto meer, dan met woorden beschreven kan worden. Heel hartelijk bedankt!

Mogen wij ook op uw steun rekenen? De mensen van het Bisdom Lodwar zullen u hiervoor zeer dankbaar zijn!

Foto impressie van het werkbezoek aan het Bisdom Lodwar

Voor een uitgebreide foto impressie:

www.missiebuero.nl

Deze projecten zijn gesteund door de Vastenactie 2008

Het Ewoi programma.

Het onderwijs en voedsel programma.

Kleuters genieten van een heerlijke en gezonde lunch.

Mgr. Wiertz en Vic. Storcken sma bezoeken een kliniek.

Eén van de kerkjes die gebouwd zijn met steun van de Vastenactie Campagne.

Mgr. Wiertz ontvangt een geschenk van de parochianen.

Een warm ontvangst door de parochianen.

Het onderwijsproject van Pater L. van Bussel sma.

Eén van de waterprojecten van het Pastoraal Plan.

Dankzij het irrigatieproject hogere opbrengsten.

Het sponsorprogramma voor middelbare scholieren.

Straatkinderen opgevangen door de Fraters van Utrecht.

***De mensen van het Bisdom Lodwar
danken u voor uw
solidariteit en financiële ondersteuning!***